

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інститут гідротехнічного будівництва та цивільної інженерії
Кафедра машинобудування

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з НІПР _____ І.А. Ажаман
« 30 » червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

освітнього компонента – ОК12.1
ПРОФЕСІЙНА ПРАКТИКА

Освітній рівень	другий (магістерський)
Галузь знань	J Транспорт та послуги
Спеціальність	J8 Автомобільний транспорт
Освітньо-професійна програма	Транспортні технології на автомобільному транспорті
Форма здобуття освіти	Очна денна /заочна

Робоча програма навчального компонента «Професійна практика» є основним документом навчально-методичного забезпечення, передбаченим Законом України «Про вищу освіту» (п. 12 ч. 3 ст. 34 та ч. 7 ст. 35) і відповідає вимогам, встановленим у п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Мова викладання – українська.

Розробник:

к.т.н., доц. _____

ст. викладач _____

Т.В. Волобуєва

І.Ю. Кобзар

УЗГОДЖЕНО

Гарант ОПП

«Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»

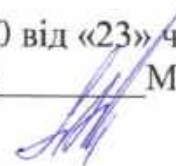

Волобуєва Т.В.

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною комісією
інституту гідротехнічного будівництва та
цивільної інженерії

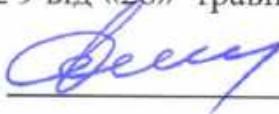
протокол №10 від «23» червня 2025р
Голова НМК _____ Мішутін А.В.

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні кафедри машинобудування
протокол № 9 від «28» травня 2025 р.

Завідуючий кафедрою _____

А. Є. Бондаренко

1 ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАКТИКИ

Професійна практика є невід'ємною складовою частиною процесу навчання висококваліфікованих фахівців. Її безпосереднє призначення - практична підготовка здобувачів вищої освіти до умов самостійної роботи в умовах організацій і підприємств, які організують перевезення вантажів або пасажирів, експедиторські, складські роботи, тощо.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється на передових сучасних підприємствах і в організаціях різних галузей господарства, науки та освіти. Практика скеровує здобувача вищої освіти на набуття практичних знань, щодо виконання функцій інженерно-технічного персоналу, організаційної роботи в колективі, закріплення і поглиблення теоретичних знань, отриманих під час навчання, розширення кругозору в області техніки, ознайомлення з питаннями охорони праці.

Професійна практика проводиться в умовах професійної діяльності під загальним організаційно-методичним керівництвом викладачів кафедри машинобудування академії та фахівця з підприємства проходження практики.

З базами практики (підприємствами, організаціями) академія завчасно укладає угоди на її проведення. Ці угоди є юридичною основою для проведення практики. Тривалість дії угоди погоджується договірними сторонами.

Здобувачі вищої освіти, з дозволу кафедри, можуть самостійно обрати для себе базу практики і запропонувати її для використання за умови забезпечення цією базою виконання програми практики та укладання індивідуальної Угоди на її проведення не пізніше, як за місяць до початку практики, за формою, яка наведена на сайті академії https://odaba.edu.ua/upload/files/Ugoda_ind_noviy.docx.

Тривалість Професійної практики визначається робочим навчальним планом і графіком освітнього процесу. Практика проводиться в один етап

ОПИС ПРОФЕСІЙНОЇ ПРАКТИКИ

Терміни проведення практики	I курс 2 семестр
Кількість кредитів ECTS	4,5
Загальна кількість годин	135 годин
Робота на робочому місці бази практики	90 годин
Самостійна робота	45 годин
Індивідуальне завдання	звіт
Форма контролю	залік

2 МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРАКТИКИ

Метою Професійної практики є:

- поглиблення, узагальнення і закріплення знань здобувачів вищої освіти з освітніх компонент професійної підготовки;
- вироблення вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою;
- вироблення вміння самостійно використовувати сучасні інформаційні засоби та технології.

Завданням Професійної практики є:

- виховання професійних якостей молодого фахівця шляхом широкого залучення здобувачів вищої освіти до суспільно-корисної праці;
- закріплення та поглиблення знань, отриманих при вивченні відповідних освітніх компонент.

Компетенції, що формуються в результаті проходження Професійної практики:

- ЗК03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК05. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
- ЗК06. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК08. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ФК01. Здатність до дослідження і управління функціонуванням транспортних систем та технологій.
- ФК03. Здатність до використання сучасних технологій транспортно-експедиторської діяльності.
- ФК04. Здатність до управління ланцюгами поставок та логістичними центрами.
- ФК05. Здатність до управління вантажними перевезеннями за видами транспорту.
- ФК06. Здатність до управління пасажирськими перевезеннями за видами транспорту.
- ФК07. Здатність до управління транспортними потоками.
- ФК08. Здатність до управління надійністю та ефективністю транспортних систем і технологій.
- ФК09. Здатність проведення експертизи транспортних пригод за видами транспорту.
- ФК10. Здатність врахувати вплив митних процедур при формуванні транспортних технологій.

ФК11. Здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач у сфері транспортних систем та технологій.

ФК12. Здатність забезпечувати ефективне функціонування систем міської мобільності з урахуванням сучасних урбаністичних, транспортних, екологічних і соціальних вимог, а також принципів сталого розвитку та інтегрованого підходу до організації міського середовища.

Програмні результати навчання:

РН01. Відшуковувати необхідну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати і об'єктивно оцінювати інформацію у сфері транспортних систем і технологій та з дотичних міжгалузевих проблем.

РН03. Приймати ефективні рішення у сфері транспортних систем і технологій з урахуванням технічних, соціальних, економічних та правових аспектів, генерувати і порівнювати альтернативи, оцінювати потрібні ресурси і обмеження, аналізувати ризики.

РН04. Доносити свої знання, рішення і підґрунтя їх прийняття до фахівців і нефахівців в ясній і однозначній формі.

РН05. Забезпечувати безпеку людей і навколишнього середовища під час професійної діяльності та реалізації проєктів у сфері транспортних систем і технологій.

РН09. Досліджувати вплив митних процедур на ефективність транспортних технологій

РН11. Аналізувати та оцінювати ефективність ланцюгів поставок і логістичних центрів, здійснювати розрахунки відповідних показників.

РН14. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для аналізу, розробки та удосконалення транспортних систем та технологій.

РН15. Застосовувати отримані знання щодо структури та принципів функціонування сучасних систем міської мобільності, включаючи інтеграцію різних видів транспорту (індивідуального, громадського, вело- та пішохідного).

Диференційовані програмні результати навчання:

знати:

- нормативно-правову базу у сфері автомобільного транспорту (правила перевезень вантажів і пасажирів, охорона праці);
- організацію роботи автотранспортного підприємства;
- класифікацію та техніко-експлуатаційні характеристики автотранспортних засобів;
- технологію автомобільних перевезень вантажів і пасажирів;
- основи логістики та управління транспортними процесами;
- порядок оформлення транспортної документації;
- основи ліцензування транспортної діяльності;

- вимоги до безпеки руху та екологічної безпеки.

володіти:

- методикою визначення пасажиропотоку на маршруті;
- методикою визначення витрат перевезення вантажів/пасажирів у міжнародному сполученні;
- методами управління запасами;

вміти:

- аналізувати транспортні процеси на підприємстві;
- планувати маршрути та графіки руху транспортних засобів;
- розраховувати основні показники роботи автотранспорту (пробіг, вантажообіг, продуктивність);
- оформлювати первинну транспортну документацію;
- організовувати та контролювати навантажувально-розвантажувальні роботи;
- застосовувати нормативні документи у практичній діяльності;
- користуватися інформаційними системами та програмним забезпеченням у сфері транспорту;
- дотримуватися вимог охорони праці та техніки безпеки.

3 ЗМІСТ ПРАКТИКИ

3.1 Структура і зміст Професійної практики

Діяльність здобувача вищої освіти	Діяльність керівника практики	Обсяг годин, що виділяється	
		здобувачу	керівнику
Розділ 1. Проведення організаційних зборів			
Етап 1. Виступ керівника практики від кафедри з видачею індивідуальних завдань і проведенням інструктажів			
присутній на зборах з питань організації практики	повідомляє про розподіл по місцях проходження практики відповідно до наказу ректора	10,0	0,2
знайомиться з розподілом по місцях проходження практики відповідно до наказу ректора			
проходить інструктажі про порядок проходження практики та з техніки безпеки і попередження нещасних випадків	проводить під розпис інструктажі про порядок проходження практики та з техніки безпеки і попередження нещасних випадків		
отримає необхідні документи (щоденник, індивідуальне завдання, методичні рекомендації, тощо)	видає необхідні документи (щоденник, індивідуальне завдання, методичні рекомендації, тощо)		
знайомиться з системою звітності з практики, прийняту в академії, критеріями оцінювання результатів практики,	інформує про систему звітності з практики, прийняту в академії, критерії оцінювання рівня знань, умінь, навичок, які студенти		

Діяльність здобувача вищої освіти	Діяльність керівника практики	Обсяг годин, що виділяється	
процедурою захисту звіту з практики	досягли за результатами практики та процедуру захисту звіту з практики		
знайомиться з вимогами щодо ведення щоденників та складання звітів з практики	повідомляє про вимоги щодо ведення щоденників та складання звітів з практики		
Розділ 2. Ознайомлення зі структурою і характером діяльності підрозділу			
Етап 2. Ознайомлення з посадовими і функціональними обов'язками			
вивчає права і обов'язки співробітника	уточнює і конкретизує формулювання завдання на проходження професійної практики	4,0	0,2
вивчає посадові інструкції, що регламентують його діяльність			
знайомиться з правами і обов'язками інших співробітників і керівників			
узгоджує з керівником практики постановку цілей і завдань практики			
Розділ 3. Робота на робочих місцях або в підрозділах підприємства			
Етап 4. Виконання виробничих завдань			
знайомиться з завданнями підприємства, його структурою та основними напрямками діяльності	контролює виконання здобувачами вищої освіти програми практики	90,0	0,6
виконує виробничі завдання	контролює виконання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього розпорядку		
збирає матеріали для звіту	кожен тиждень інформує деканат та керівника практик навчального відділу ЦООП про хід проходження практики		
веде щоденник з практики			
Розділ 4. Підведення підсумків практики			
Етап 5. Оформлення звіту з практики			
працює з матеріалами, що зібрані в процесі проходження практики	проводить консультації з оформлення звітних документів, перевіряє та підписує звіт та щоденник практики	30,0	0,3
працює над виконанням індивідуального завдання			
погоджує звіт з керівником від бази практики			
представляє на перевірку керівнику практики письмовий звіт та щоденник практики		0,5	
Етап 6. Захист звіту з практики			
захищає звіт з практики перед керівником практики або при комісії, призначеній завідуючим кафедрою	проводить захист звітів з практики	0,5	0,2

Діяльність здобувача вищої освіти	Діяльність керівника практики	Обсяг годин, що виділяється	
Разом годин		135,0	1,5*

Примітка: * - на кожного здобувача вищої освіти

3.2 Самостійна робота

При виконанні індивідуального завдання здобувачу вищої освіти необхідно самостійно розглянути наступні питання:

1. Вивчення організації роботи служб і підрозділів підприємства.
2. Вивчення порядку організації і забезпечення робочих місць, охорони праці й протипожежної безпеки.
3. Набуття навичок роботи у виробничому колективі.
4. Вивчення динаміки основних техніко-експлуатаційних показників.
5. Нормативно-технічна документація техніки, яка використовується на підприємстві.

3.3 Індивідуальне завдання

Під час проходження Професійної практики здобувачі вищої освіти повинні виконати індивідуальне завдання, яке стосується вивчення певного специфічного питання і видається кожному з здобувачів вищої освіти, що від'їжджають на практику, керівником практики від кафедри.

Зокрема пропонується наступний перелік питань, що можуть бути запропоновані здобувачу для індивідуального завдання за напрямками:

1. Поняття міської мобільності та її роль у розвитку сучасних міст. Основні складові системи міської мобільності.
2. Принципи сталого розвитку міської мобільності. Взаємозв'язок між транспортною системою міста та якістю життя населення.
3. Основні проблеми міської мобільності у великих містах.
4. Роль транспортної політики у формуванні міської мобільності
5. Основні підходи до планування міської мобільності. Поняття та структура плану сталої міської мобільності (SUMP).
6. Методи аналізу транспортних потоків у містах. Принципи інтегрованого транспортного планування.
7. Роль державних і місцевих органів влади у плануванні міської мобільності. Інструменти управління транспортними потоками у містах
8. Роль громадського транспорту у забезпеченні міської мобільності. Основні види міського громадського транспорту.
9. Організація маршрутної мережі міського транспорту.
10. Показники ефективності функціонування громадського транспорту.

11. Інтеграція різних видів транспорту у єдину транспортну систему міста. Пріоритет громадського транспорту у міському транспортному русі
12. Поняття та структура інтелектуальних транспортних систем (ITS). Основні функції та можливості ITS у міському транспорті.
13. Використання цифрових технологій у керуванні транспортними потоками. Системи моніторингу та управління дорожнім рухом.
14. Інформаційні системи для пасажирів у громадському транспорті. Перспективи розвитку інтелектуальних транспортних систем у містах
15. Вплив транспорту на навколишнє середовище у містах. Основні джерела транспортного забруднення.
16. Концепція екологічно сталої мобільності.
17. Використання альтернативних видів палива у міському транспорті.
18. Роль електротранспорту у зменшенні екологічного навантаження.
19. Заходи щодо зниження негативного впливу транспорту на довкілля.
20. Поняття активної мобільності та її значення для міст. Роль пішохідного руху у транспортній системі міста.
21. Розвиток велосипедної інфраструктури. Мікромобільність та її види (електросамокати, електровелосипеди тощо).
22. Інтеграція активної мобільності з громадським транспортом.
23. Безпека учасників активної мобільності. Основні фактори безпеки дорожнього руху у містах.
24. Принципи формування безпечного транспортного середовища.
25. Концепція Vision Zero у міській мобільності.
26. Доступність транспортної інфраструктури для маломобільних груп населення.
27. Роль транспортної інфраструктури у підвищенні безпеки руху. Заходи щодо зниження аварійності на міських дорогах.
28. Поняття інтегрованої транспортної системи міста.
29. Мультиmodalьні перевезення у міському середовищі.
30. Концепція Mobility as a Service (MaaS).
31. Цифровізація транспортних послуг. Роль великих даних (Big Data) у розвитку міської мобільності. Перспективи розвитку міських транспортних систем майбутнього
32. Поняття та сутність ланцюга постачань. Основні елементи та структура ланцюга постачань.
33. Цілі та завдання управління ланцюгами постачань. Відмінність між логістикою та управлінням ланцюгами постачань.
34. Основні учасники ланцюга постачань та їх функції. Роль управління ланцюгами постачань у сучасній економіці.

35. Основні логістичні потоки у ланцюгах постачань (матеріальні, інформаційні, фінансові).
36. Характеристика основних процесів у ланцюгу постачань.
37. Управління матеріальними та інформаційними потоками.
38. Взаємодія учасників у процесі руху товарів. Значення координації потоків у ланцюзі постачань.
39. Роль планування в управлінні ланцюгами постачань.
40. Основні методи прогнозування попиту. Планування потреб у матеріалах та ресурсах.
41. Концепція інтегрованого планування ланцюга постачань.
42. Методи балансування попиту та пропозиції.
43. Вплив невизначеності попиту на функціонування ланцюга постачань.
44. Поняття та роль запасів у ланцюзі постачань. Основні види запасів.
45. Моделі управління запасами. Показники ефективності управління запасами.
46. Вплив рівня запасів на ефективність логістичної системи. Сучасні підходи до оптимізації запасів.
47. Роль транспорту у функціонуванні ланцюгів постачань. Вибір виду транспорту для перевезення товарів.
48. Організація транспортного обслуговування у ланцюгах постачань. Оптимізація транспортних маршрутів.
49. Взаємозв'язок транспортування та складування. Критерії ефективності транспортних операцій.
50. Роль складів у ланцюгах постачань. Основні функції складської логістики.
51. Класифікація складів та їх характеристика.
52. Організація складських процесів. Управління розподільчими мережами.
53. Оптимізація розміщення складів у ланцюгу постачань.
54. Роль інформаційних систем у ланцюгах постачань. Основні види інформаційних систем управління логістикою.
55. Використання ERP-систем у логістиці. Технології автоматизації складських процесів.
56. Використання технологій відстеження вантажів. Перспективи цифровізації ланцюгів постачань.
57. Показники ефективності ланцюгів постачань. Методи оцінювання ефективності логістичних процесів.
58. Основні ризики у ланцюгах постачань. Методи управління ризиками.
59. Поняття стійкості та надійності ланцюгів постачань. Шляхи підвищення ефективності управління ланцюгами постачань.
60. Поняття та основні характеристики концепції «розумного міста» (Smart City). Роль транспортної системи у розвитку розумних міст.

61. Основні компоненти розумної міської інфраструктури. Принципи інтегрованого управління міським транспортом.
62. Взаємозв'язок між розвитком транспорту та якістю міського середовища.
63. Основні виклики розвитку транспортної системи сучасних міст.
64. Поняття та структура інтелектуальних транспортних систем. Основні функції ITS у міських транспортних системах.
65. Системи управління дорожнім рухом. Технології моніторингу транспортних потоків.
66. Інформаційні системи для пасажирів. Переваги впровадження ITS у міському транспорті.
67. Роль цифровізації у розвитку транспортних систем.
68. Використання великих даних (Big Data) у транспортному плануванні.
69. Технології Інтернету речей (IoT) у транспорті.
70. Використання хмарних технологій у транспортній логістиці.
71. Геоінформаційні системи у транспортному управлінні.
72. Перспективи цифрової трансформації міського транспорту.
73. Поняття та особливості міської логістики.
74. Організація вантажних перевезень у містах.
75. Основні проблеми міської логістики.
76. Моделі організації розподілу товарів у міських умовах.
77. Концепція «останньої милі» у логістиці.
78. Методи оптимізації міських вантажних перевезень.
79. Автоматизований та безпілотний транспорт.
80. Електромобільність у міських транспортних системах.
81. Каршеринг та спільне використання транспорту.
82. Мікромобільність у сучасних містах.
83. Використання безпілотних літальних апаратів у логістиці.
84. Перспективи розвитку інноваційного транспорту.
85. Основні методи управління транспортними потоками. Системи адаптивного управління світлофорними об'єктами.
86. Методи оптимізації руху транспорту у міських умовах.
87. Інтелектуальні системи управління дорожнім рухом.
88. Організація пріоритету громадського транспорту.
89. Роль транспортного моделювання у плануванні руху.
90. Вплив транспорту на навколишнє середовище.
91. Концепція сталої міської мобільності.
92. Екологічні види міського транспорту.
93. Методи зниження викидів у транспортному секторі.
94. Підвищення безпеки дорожнього руху у містах.

95. Роль інтелектуальних систем у підвищенні безпеки транспорту.
96. Інтегровані транспортні системи у містах.
97. Мультиmodalьні транспортні перевезення у міських умовах.
98. Концепція Mobility as a Service (MaaS).
99. Інтеграція громадського транспорту з іншими видами мобільності.
100. Перспективи розвитку розумних транспортних систем у містах.

3.4 Методичні рекомендації щодо організації та проведення Професійної практики

Загальні положення

Загальну організацію Професійної практики та контроль за її проведенням здійснює навчальний відділ ЦООП та керівник виробничих практик навчального відділу ЦООП академії.

Організаційні заходи, щодо організації і контролю за проведенням професійної практики здобувачів вищої освіти здійснює директор Інституту гідротехнічного будівництва та цивільної інженерії.

Відповідальність за організацію, проведення, контроль якості Професійної практики та її навчально-методичне забезпечення покладається на завідувача кафедри машинобудування та керівників практики від кафедри.

Консультацію з навчально-методичних питань здобувач вищої освіти отримує у викладачів кафедри машинобудування – безпосередніх керівників Професійної практики.

Розподіл студентів по місцях практики, встановлення термінів початку і закінчення практики затверджується наказом по академії.

Керівниками практики від бази практики призначають кваліфікованих спеціалістів і затверджують наказом.

Порядок прийняття на практику, тривалість робочого часу та інші умови праці для студентів-практикантів встановлюються відповідно до законодавства про умови праці тимчасових працівників. Правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства (організації) також розповсюджується і на здобувачів вищої освіти.

Порушення правил, встановлених на виробництві, трудової і Професійної дисципліни, техніки безпеки, тягне за собою певне покарання, аж до відрахування з академії.

Організації, що є базами практики, організують роботу здобувачів вищої освіти, надають їм допомогу у підборі матеріалів для виконання індивідуального завдання з практики, створюють умови для користування технічною документацією і спеціальною літературою, забезпечують і контролюють дотримання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього розпорядку, несуть повну відповідальність за нещасні випадки із здобувачами вищої освіти, забезпечують якісне проведення

інструктажів з охорони праці, організують спільно з керівниками практики від кафедри читання лекцій і доповідей, переміщення здобувачів вищої освіти на робочі місця, залучають їх до раціоналізаторської роботи.

До від'їзду на практику здобувач вищої освіти повинен отримати у керівника практики від кафедри щоденник та індивідуальне завдання; пройти інструктаж щодо порядку проходження практики та ознайомитися з основними положеннями з охорони праці.

Обов'язки керівника практики від кафедри машинобудування ОДАБА

Керівник практики від кафедри бере участь у розподілі здобувачів вищої освіти по базах практики, несе відповідальність за якість проходження практики і сувору відповідність її програмі практики, контролює виконання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього розпорядку баз практики.

Керівник практики від кафедри контролює забезпечення здобувачів вищої освіти нормальними умовами праці й побуту, перевіряє та приймає щоденники та звіти з практики, приймає залік з практики (самостійно або у складі комісії), готує звіт за підсумками практики та пропозиції щодо її вдосконалення.

Обов'язки керівника практики від бази практики

Керівник практики від бази практики допомагає здобувачами вищої освіти в отриманні необхідних виробничих навиків під час виконання програми практики: перевіряє й оцінює роботу здобувачів вищої освіти і складає виробничу характеристику на кожного з них.

Керівник практики від виробництва несе відповідальність за вчасне ознайомлення здобувачів вищої освіти з положеннями про охорону праці й протипожежні заходи, керує роботою здобувачів вищої освіти, організує екскурсії.

Обов'язки здобувача вищої освіти

До початку проходження практики здобувач вищої освіти зобов'язаний знати програму практики, терміни її проведення, систему звітності з практики, прийняту в академії та правила оформлення звітних документів; при можливості самостійно обрати для себе і запропонувати для використання базу практики, узгодити індивідуальний договір на проходження практики, пройти інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки і попередження нещасних випадків;

Під час проходження практики зобов'язаний строго виконувати програму практики і правила внутрішнього розпорядку бази практики, працювати над виконанням індивідуального завдання, систематично вести щоденник практики та кожен тиждень інформувати керівника практики про хід проходження практики.

Після закінчення практики у терміни, що встановлені наказом ректора академії здобувач вищої освіти зобов'язаний оформити звітні документи по результатах проходження практики, представити їх на перевірку керівникам практики від кафедри та бази практики та отримати залік з практики.

3.5. Рекомендована література

Основні джерела інформації

1. Ольхова М. В. Розумний транспорт і логістика для міст: конспект лекцій для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної і заочної форм навчання спеціальності 275 – Транспортні технології (за видами) освітньо-наукової програми «Розумний транспорт і логістика для міст», освітньої програми «Транспортні системи», освітньої програми «Організація перевезень і управління на транспорті», спеціальності 073 – Менеджмент освітньої програми «Логістика» / М. В. Ольхова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 62 с.
2. Інтелектуальні транспортні системи. Модуль 4е. Стійкий розвиток транспортної системи: Збірник матеріалів для політиків міст, 2020, с. 46.
3. Лігум Ю.С. Інформаційні системи на транспорті: Навч. посібник. – К.: УТУ, 2000. – 196 с.
4. Інтелектуальні транспортні системи. URL: https://city2030.org.ua/sites/default/files/documents/GIZ_SUTP_SB4e_Intelligent-Transport-Systems_UA.pdf
5. Katerna O. Intelligent transport system: the problem of definition and formation of classification system. Економічний аналіз. № 29(2). С. 33–43.
6. Рудзінська О. В., Беззуб Я. В., Шумляківський В. П. Процеси розвитку автотранспортних технологій в інтелектуальних транспортних системах. Вісник Житомирського державного технологічного університету. № 2(77). С. 230–237
7. Окландер М.А. Логістика: Підручник з грифом МОН України (лист №1.4/18-Г-1316 від 25.07.2007 р.). Київ: Центр учбової літератури, 2008. 346 с.
8. *Transport and Urban Development* / D. Banister (ed.). London : Routledge, 2014. (Аналітичний збірник про розвиток транспорту в міських контекстах)
9. UITP (International Association of Public Transport). Smart Urban Mobility Plans: Guidelines and Good Practices. Brussels : UITP, 2020. (Методичні настанови щодо розробки планів розумної мобільності для міст)
10. 13. Kim, K., & Kwon, O. Smart Logistics and E-Commerce Management. New York, NY : Routledge, 2023. (Взаємозв'язок e-commerce, логістики та розумних транспортних систем).
11. Конспект лекцій. Логістика: для студентів, що навчаються за освітньо – професійною програмою підготовки бакалаврів «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» із галузі знань 27 – «Транспорт» за спеціальністю 275 – «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» / Т. В. Волобуєва, К. Ю. Соколюк; Одеська державна академія будівництва та архітектури. – Одеса: ОДАБА, 2020 – 133 с. **2832** https://drive.google.com/drive/folders/1HdaankXRgaNAcH6KjV8D-oQU4I03nOat?usp=drive_link

12. Вантажознавство. Конспект лекцій для здобувачів, що навчаються за освітньо – професійною програмою «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» підготовки бакалаврів із галузі знань 27 «Транспорт» за спеціальністю 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»/ Т. В. Волобуєва, В.М. Сирота, В.М. Мінаков, С.М. Мінакова; Одеська державна академія будівництва та архітектури – Одеса: ОДАБА, 2023 – 323 с. 3474
https://drive.google.com/file/d/1zyeAUGZwOkbSK8a4YEFvK7YIrxnLlunA/view?usp=drive_link

13. Міжнародні перевезення: навчальний посібник / Т.В. Волобуєва, В.М. Сирота, С.М. Мінакова, І.Ю. Кобзар, К.І. Кострубіна. – Одеса: ОДАБА, 2024. – 252 с. 3675
https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1vFFogTE-k9jPn9RLj_akWl2spLoHX7Wh

Допоміжні джерела інформації

1. Закон України «Про транспорт». URL: <https://cutt.ly/Nb2i807> .
2. Закон України «Про автомобільний транспорт». URL: <https://cutt.ly/Pb2ooiI>
3. НПАОП 0.00-1.62-12. Правила охорони праці на автомобільному транспорті.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Одеської державної академії будівництва та архітектури (м. Одеса, вул. Дідріхсона, 4) / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ogasa.org.ua/library>.
2. Електронні книги. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eknigi.org//>.
3. Спеціальна технічна література. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bukva.ua//>.
4. Електронні технічні книги. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://book2.me/teh//>.

4 ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час проходження здобувачами вищої освіти Професійної практики обов'язково здійснюється контроль за студентом-практикантом з боку керівника практики від кафедри та керівника практики від підприємства.

Керівником практики від кафедри здійснюється поточний контроль за роботою здобувачів вищої освіти на базах практик:

- проводиться моніторинг виконання здобувачами вищої освіти програми і календарного плану практики;
- перевіряється безпечність робочих місць та виконання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього розпорядку бази практики;

- здійснюються консультації з питань правильності ведення поточних записів, результатів виконання графіку проходження практики, виконання індивідуального завдання, підготовки звіту та ведення щоденника практики.

Керівник практики від підприємства повинен зі свого боку здійснювати контроль за:

- забезпеченням здобувачів вищої освіти виробничими завданнями та їх виконання;
- безпечністю робочих місць та виконанням здобувачем вищої освіти правил внутрішнього розпорядку;
- виконанням програми практики, написанням звіту та веденням щоденника.

Підсумковий контроль передбачає виконання здобувачами вищої освіти звітної документації, яка повинна бути якісно підготовлена та подана керівнику практики від кафедри не пізніше терміну, встановленого відповідно до наказу по академії.

Основною формою звітності за підсумками професійної практики служить складання і захист звіту здобувачем вищої освіти до якого додається щоденник практики, заповнений самим практикантом і завірений керівником практики від підприємства.

Звітні документи про проходження практики, що не оформлені згідно правил, не приймаються керівником практики і здобувач вищої освіти до захисту результатів практики не допускається.

Остаточна оцінка практики визначається на підставі результатів захисту практики. При оцінюванні беруться до уваги:

- якість змісту і правильність оформлення звітних документів;
- якість доповіді;
- якість відповідей здобувача вищої освіти на запитання у процесі дискусії;
- відгук керівника від організації при проходженні професійної практики.

5 ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Після закінчення Професійної практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики та індивідуальних завдань. Основними звітними документами для отримання заліку з практики мають бути щоденник проходження практики та письмовий звіт.

Рекомендований зміст звіту

Звіт про професійну практику є одним з основним підсумкових документів. Він надається кожним з здобувачів вищої освіти як результат виконаної роботи за час професійної практики.

Звіт про проходження професійної практики повинен містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо.

Структурні елементи звіту розташовуються в наступній послідовності:

1. Титульний аркуш.
2. Зміст.
3. Вступ.
4. Основна частина.
5. Список використаних джерел інформації.
6. Додатки.

Вступ відображає:

- сучасні проблеми та перспективи розвитку транспортних технологій на автомобільному транспорті в Україні;
- вимоги до молодих фахівців;
- пріоритетні проблеми та завдання розвитку автотранспортної галузі;
- цілі та задачі професійної практики.

Основна частина відображає:

а) Характеристика діяльності відділу логістики.

За базу характеристики приймають основні функціональні обов'язки співробітників підрозділу. Проводиться опис організаційної структури, технологічних процесів, інформаційної підсистеми підрозділу.

б) Індивідуальне завдання.

Індивідуальні завдання здобувачем вищої освіти видають керівники практики від кафедри, виходячи із специфіки підприємства. У якості індивідуального завдання здобувачі вищої освіти вивчають процеси на виробництві, вносять пропозиції за основними напрямками підвищення рівня техніки і технології, організації виробництва і праці.

Індивідуальне завдання передбачає підготовку теоретичного питання за одним із найпрогресивніших методів підвищення ефективності логістичної діяльності підприємств.

Висновки та пропозиції щодо проведення практики.

Додатки містять схеми, бланки, приклади типових положень і інструкцій, рисунки, фотографії та ін.

Невід'ємною частиною звіту з практики є щоденник проходження практики встановленої форми та змісту. У ньому крім оформленого календарного плану й індивідуального завдання повинен міститися відгук керівника від підприємства й короткий висновок керівника від кафедри про практику здобувача вищої освіти.

Дати прибуття на підприємство, вибуття з підприємства, а також відгук керівника практики від підприємства засвідчуються печатками підприємства.

Вимоги до оформлення звіту

Текст звіту оформлюють на білому папері формату А4 (210×297 мм). Матеріали звіту вміщують тільки на одній стороні аркуша із дотриманням наступних розмірів полів: верхнє та нижнє – 20 мм, лівє - 25 мм, правє – 15 мм.

Текст може бути написаний від руки чи надрукований. У випадку друкування тексту використовувати стандартний шрифт Times New Roman, розмір 14 пт. Текст друкується через 1,15 інтервалу.

Обсяг звіту повинен складати до 20 сторінок без додатків. Звіт повинен бути скріплений за допомогою швидкозшивача.

6 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання Професійної практики: національна та ECTS

Сума балів за всі види діяльності здобувача вищої освіти під час практики	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для диференційованого заліку	Рівень професійної компетентності
90 – 100	A	відмінно	оптимальний
82 – 89	B	добре	достатній
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	задовільний
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	початковий
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Оцінювання Професійної практики здійснюється в такому порядку:

Діяльність студента під час практики	Захист звіту	Сума
до 60 балів	до 40 балів	100 балів

Розподіл балів, що присвоюються здобувачу вищої освіти під час практики

Вид діяльності здобувача вищої освіти під час практики		Загальна кількість балів
Діяльність здобувача вищої освіти під час практики	Своєчасне проходження інструктажу з охорони праці і техніки безпеки і отримання індивідуального завдання на практику.	до 5 балів
	Своєчасне прибуття на базу практики та проходження вступного інструктажу з техніки безпеки роботи на підприємстві	до 10 балів
	Виконання виробничих завдань та індивідуального завдання під час проходження практики	до 15 балів
	Якість змісту звіту з переддипломної практики і правильність його оформлення	до 15 балів

	Повнота і правильність оформлення щоденника з переддипломної практики	до 10 балів
	Своєчасність представлення звітних документів	до 5 балів
Захист звіту	Якість доповіді здобувача вищої освіти	до 15 балів
	Якість відповідей здобувача вищої освіти на запитання у процесі дискусії	до 20 балів
	Відгук керівника практики від підприємства	до 5 балів

Для діагностики рівня професійних знань и навичок використовуються наступні критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Кількість набраних балів
Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики; звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики; основні положення звіту глибоко обґрунтовані і логічні; звіт має якісне оформлення; під час захисту звіту здобувача вищої освіти аргументовано доводить набуття ним практичних навичок, передбачених програмою практики	90...100
Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики; звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики; основні положення звіту достатньо обґрунтовані; незначне порушення послідовності; прийняте зовнішнє оформлення; захист звіту дозволяє виявити наявність необхідних практичних умінь, передбачених програмою практики	82...89
Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики; звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики, але має незначні недоліки; основні положення звіту обґрунтовані; задовольняє зовнішнє оформлення; захист звіту дозволяє виявити наявність практичних умінь, передбачених програмою практики, незначні недоліки, які при цьому спостерігаються, здобувач вищої освіти виправляє сам	74...81
Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики; звіт відповідає вимогам програми практики, але має недоліки за структурою і змістом; основні положення звіту достатньо обґрунтовані з порушенням послідовності; задовільна якість оформлення звіту, захист звіту з незначними недоліками, які здобувач вищої освіти усуває за допомогою викладача	64...73
Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики; звіт має недоліки за структурою і змістом; основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності; якість зовнішнього оформлення звіту задовільна; захист звіту не дозволяє в повній мірі виявити практичні навички, передбачені програмою практики.	60...63
Здобувач вищої освіти повністю виконав більше 50% програми практики; звіт відповідає вимогам практики, але має значні неточності за структурою і змістом; основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності; якість зовнішнього оформлення звіту задовільна; захист звіту показує, що здобувач вищої освіти не набув достатніх практичних навичок, передбачених програмою практики	35...59
Здобувач вищої освіти повністю виконав більше 50% програми практики і представив звіт незадовільного змісту і якості оформлення; захист звіту показує, відсутність практичних навичок, передбачених програмою практики	1...34

7 ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

За результатами Професійної практики здобувачі вищої освіти зобов'язані надати:

- щоденник проходження Професійної практики з відгуком керівника практики від бази практики завіреною печаткою організації;
- звіт з Професійної практики.

Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти керівнику практики від кафедри або при комісії, призначеній завідуючим кафедрою. До складу комісії входять: керівник практики від кафедри, керівник від бази практики (по можливості) та викладачі кафедри.

Захист здобувачами вищої освіти звітів проводиться за розкладом в останні 2 дні практики і в перший понеділок наступного тижня після її закінчення, у терміни встановлені наказом по академії. Розклад захистів вивішується на інформаційному стенді кафедри машинобудування та деканату Інституту гідротехнічного будівництва та цивільної інженерії, доводиться до відома старости групи.

До захисту звіту з практики здобувач вищої освіти готує доповідь, розраховану на виступ до 10 хвилин в тій же послідовності, в якій написаний звіт. У доповіді вказуються поставлені цілі і завдання Професійної практики, характеризується база практики, коротко описуються виробничі завдання, виконані здобувачем вищої освіти в процесі практики. Про виконане індивідуальне завдання звітується детальніше з посиланням на додані необхідні матеріали.

Після доповіді здобувачу вищої освіти задаються питання, що стосуються виконання індивідуального завдання. Здобувач вищої освіти, повинен дати короткі, чітко аргументовані відповіді та довести, що завдання практики виконані повністю. Після цього, на підставі змісту та якості виконаного звіту, рівня теоретичної та практичної підготовки здобувача вищої освіти, оцінки керівника практики від підприємства, виводиться загальна оцінка роботи.

Захист здобувачів вищої освіти, що не орієнтуються в підготовлених звітах, визнається незадовільним. Залежно від рівня захисту, керівником практики від кафедри або комісією встановлюється, чи може здобувач вищої освіти представити до повторного захисту той же звіт з переробкою або буде зобов'язаний виконати нове індивідуальне завдання.

Підсумок практики здобувач вищої освіти – отримання диференційованого заліку, який враховується при розгляді питання про нарахування стипендії.